

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

Olen 22a te Nuenen

Rapportnummer 16-0269

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Olen 22a te Nuenen

oktober 2016

Rapportnummer: 16-0269

In opdracht van: Pouderoyen BV
St. Stevenskerkhof 2
6511 VZ Nijmegen

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Opgesteld door: N. Arts

Kwaliteitscontrole: E.J.F. Claassen

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doel	4
1.3	Zorgplicht	4
1.4	Leeswijzer	4
2	Plangebied	6
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	6
2.2	Voorgenomen plannen	7
3	Methode	8
4	Natuurwaarden	9
4.1	Beschermde gebieden	9
4.2	Beschermde soorten	11
4.2.1	Flora	11
4.2.2	Vlinders en libellen	11
4.2.3	Mieren en kevers	12
4.2.4	Vissen	12
4.2.5	Reptielen en amfibieën	13
4.2.6	Vogels	15
4.2.7	Zoogdieren	16
5	Conclusies	18
	Geraadpleegde bronnen	20
	Bijlage 1 Wet- en regelgeving	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer heeft het voornemen op locatie Olen 22a te Nuenen een woning te realiseren. Ten behoeve van de planologische procedures is het noodzakelijk te onderzoeken welke natuurwaarden actueel in het gebied aanwezig zijn en op welke wijze de werkzaamheden hierop effect hebben. Dit om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving gehandeld zal worden.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming is hierbij de Flora- en faunawet van belang. Gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 (o.a. Natura 2000) en het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in de tabellen van beschermde flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet. Tevens heeft het onderzoek tot doel vast te stellen op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Flora- en faunawet een zorgplicht. Deze zorgplicht (artikel 2 Flora- en faunawet) houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.4 Leeswijzer

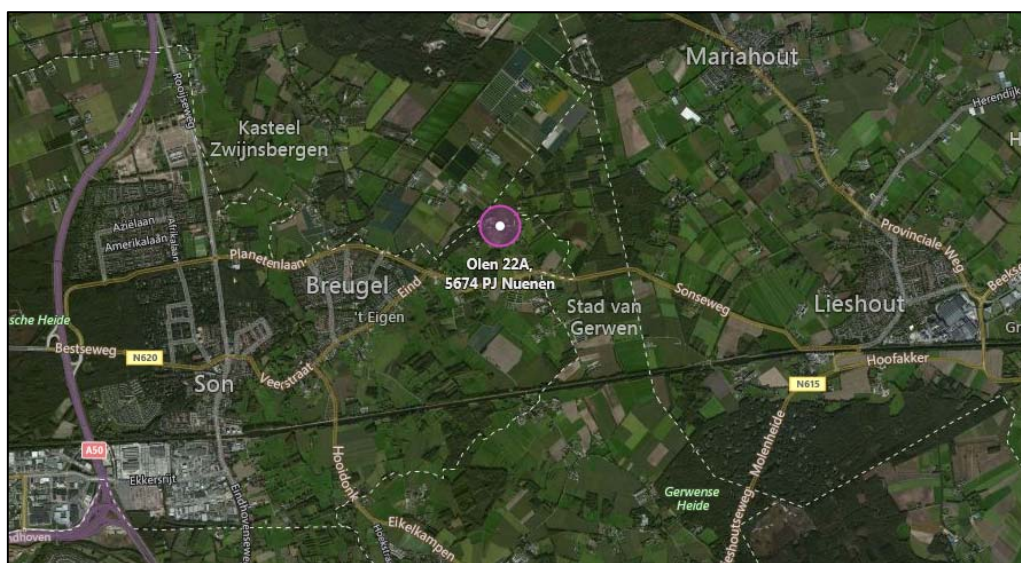
In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden

beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied ligt in de gemeente Nuenen op de locatie Olen 22A, zie figuur 1. Het gebied wordt globaal begrensd door de weg Olen ten zuiden, een paardenwei ten westen, een inrit en parkeerplaats ten oosten en een loods ten noorden van het plangebied (zie figuur 2). Het plangebied bestaat in de huidige situatie uit een grasland omringd door coniferen. Ten zuiden van het plangebied, langs de weg Olen, ligt een sloot. Op de westgrens van het plangebied ligt een greppel. Op pagina 7 is een foto-impressie van het gebied opgenomen.

Figuur 1. Ligging plangebied (roze cirkel) (bron: Bing Maps)

Plangebied Olen 22a Nuenen. Oprichting woning binnen plangebied.

Figuur 2. Begrenzing van het plangebied (bron: Pouderoyen BV)

Foto 1. Inrit perceel ten oosten van plangebied

Foto 2. Plangebied

Foto 3. Plangebied gezien vanuit het oosten

Foto 4. Loods ten noorden van het plangebied

Foto 5. Plangebied gezien vanuit het noorden

Foto 6. Plangebied

2.2 Voorgenomen plannen

De voorgenomen plannen bestaan uit bouwen van een woonhuis.

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Er is voor het soortenonderzoek gebruikgemaakt van gegevens van de websites Vlindernet.nl, Libellennet.nl, Waarneming.nl en Telmee.nl en diverse verspreidingsatlassen. De gegevens over vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders en libellen zijn onder andere uit dergelijke atlassen afkomstig. Ook is gebruik gemaakt van gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF).

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natuurbeschermingswet 1998 gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het Natuurnetwerk Nederland in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

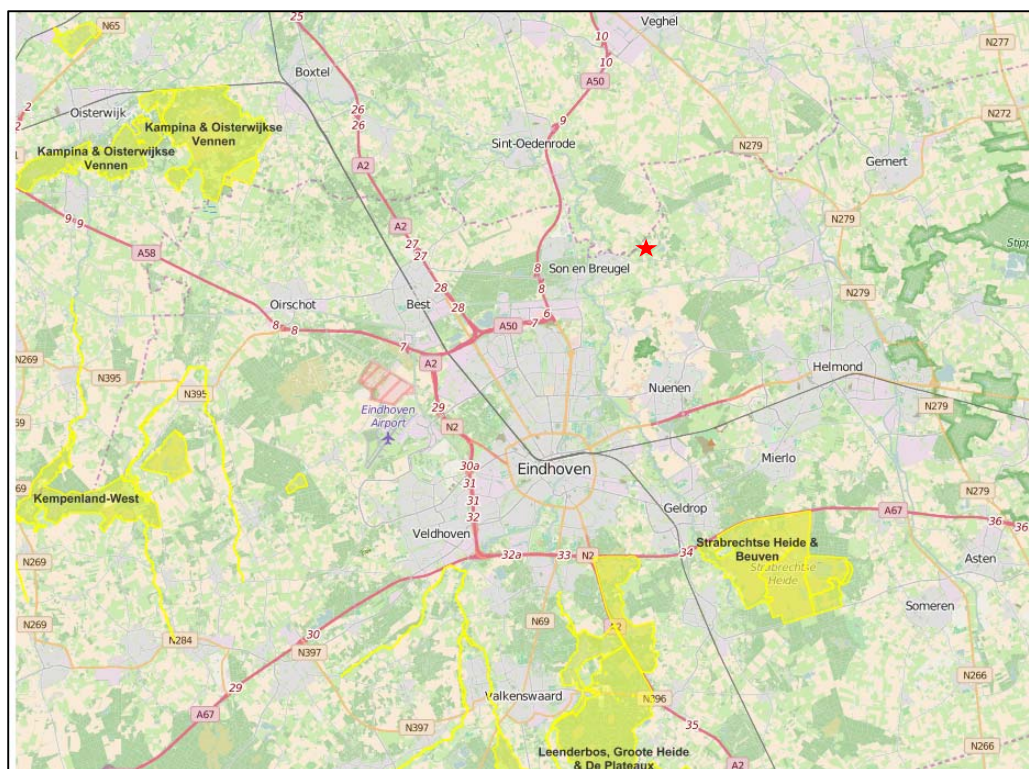
Vanwege de huidige inrichting en ligging van het plangebied is volstaan met een bureaustudie naar het mogelijk voorkomen van beschermde flora en fauna.

4 Natuurwaarden

4.1 Beschermde gebieden

Natuurbeschermingswet 1998

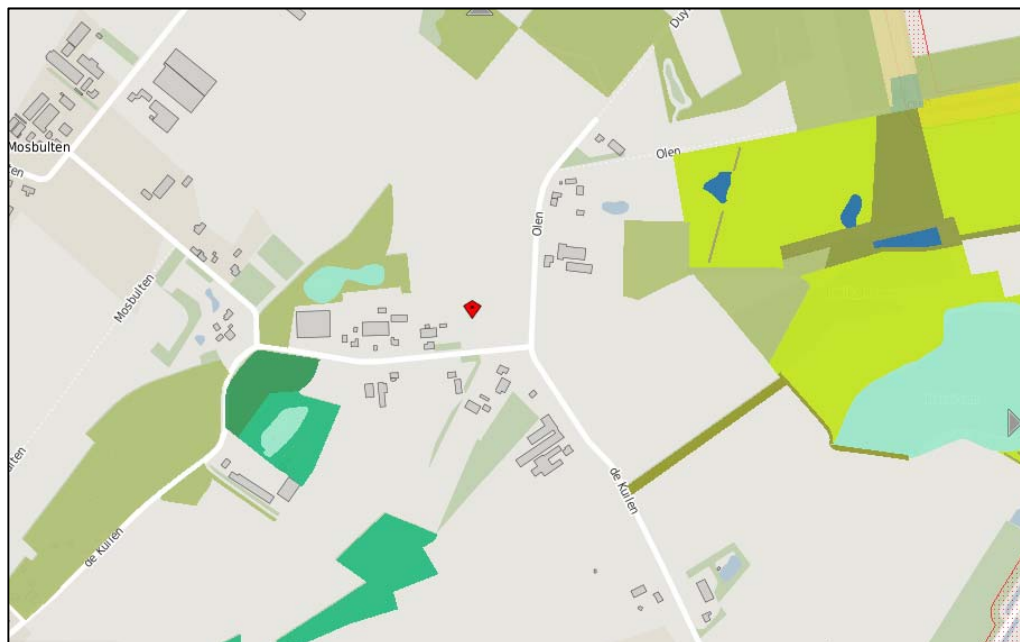
Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van Economische Zaken (EZ) blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden op ongeveer 13 kilometer van het plangebied liggen. Dit betreft de Natura 2000-gebieden “Strabrechtse Heide & Beuven” en “Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux. In het westen liggen de Natura 2000-gebieden “Kampina & Oisterwijkse Vennen” en “Kempenland-West” op ruim 17 kilometer.

Figuur 4. Plangebied (rode figuur) ten opzichte van Natura 2000-gebieden. (bron: gebiedendatabase)

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Zoals blijkt uit gegevens van de provincie Noord-Brabant maakt het plangebied geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) (zie figuur 5). Het dichtstbijzijnde deel van het NNN is gelegen op ongeveer 120 meter afstand van het plangebied.

Figuur 5. Plangebied (rode figuur) ten opzichte van NNN (bron: kaarten op brabant.nl)

Effectbeoordeling

Het plangebied ligt op meer dan 13 kilometer van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied. Het terrein behoort niet tot het NNN, maar ligt op ongeveer 120 meter afstand hiervan.

De voorgenomen ontwikkeling zal geen negatief effect hebben op de Natura 2000-gebieden, gezien de kleinschaligheid van het project en de grote afstand tot de beschermde gebieden. De voorgenomen plannen zullen geen effect hebben op het NNN gezien de aard en de kleinschaligheid van de plannen.

Conclusie

De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten hebben op nabij gelegen Natura 2000-gebieden en/of het NNN.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of er mitigerende en/of compenserende maatregelen nodig zijn.

4.2.1 Flora

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat de beschermde gevlekte orchis, rietorchis en kleine zonnedauw (FFtabel 2) en drijvende waterweegbree (FFtabel 3) voorkomen binnen twee kilometer van het plangebied. Het plangebied bestaat uit grasland omringd door coniferen. Het plangebied voldoet vanwege deze inrichting niet aan de habitateisen van deze en andere beschermde plantensoorten. Het voorkomen van beschermde plantensoorten is uit te sluiten.

Conclusie

Het voorkomen van beschermde plantensoorten in het plangebied kan worden uitgesloten.

4.2.2 Vlinders en libellen

Uit De dagvlinders van Nederland (Bos et al. 2006), de website vlindernet.nl en gegevens van de NDFF blijkt dat op een afstand van één tot vijf kilometer van het plangebied de beschermde vlindersoort heideblauwtje (FFtabel 3) voorkomt. Het heideblauwtje wordt met name aangetroffen op de heide. Op de locatie (grasland) zijn geen geschikte biotopen aanwezig voor het voorkomen van deze of andere beschermde dagvlindersoorten. Beschermde dagvlinders hebben specifieke habitateisen; het plangebied voldoet hier niet aan.

Uit De Nederlandse libellen (Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2002), de website libellenet.nl en gegevens van de NDFF blijkt dat op een afstand van nul tot één kilometer van het plangebied de beschermde libellensoort gevlekte witsnuitlibel (FFtabel 3) voorkomt. De gevlekte witsnuitlibel is een soort van laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen en duinplassen (Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2002). De sloot ten westen van het plangebied vormt geen geschikt voortplantingswater voor de gevlekte witsnuitlibel. Dit sluit echter niet uit dat deze soort incidenteel kan overvliegen of foerageren in het plangebied. Gezien de gebiedskenmerken vormt het plangebied geen essentieel onderdeel van het leefgebied van de gevlekte witsnuitlibel.

Mogelijk foerageren er algemene, niet beschermde libellensoorten in het plangebied.

Effectbeoordeling

De ontwikkelingen in het plangebied zullen geen negatieve effecten hebben op het mogelijk foerageren van de gevlekte witsnuitlibel. In de omgeving zijn voldoende alternatieven beschikbaar.

Conclusie

Er komen geen beschermde soorten dagvlinders voor in het plangebied. In de omgeving van het plangebied is het voorkomen bekend van de beschermde gevlekte witsnuitlibel. Binnen het plangebied ontbreekt geschikt voortplantingswater voor deze libel, mogelijk foerageert deze hier incidenteel wel. De ontwikkelingen hebben hierop geen negatief effect.

4.2.3 *Mieren en kevers*

Beschermde soorten mieren en houtkevers zijn afhankelijk van bijzondere habitattypen als oude (naald)bossen. Deze habitattypen zijn niet aanwezig in het plangebied.

Beschermde waterkevers zijn afhankelijk van grote, permanent stilstaande wateren. In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Het voorkomen van beschermde waterkevers in het plangebied kan daarom worden uitgesloten.

Conclusie

Het voorkomen van beschermde soorten mieren en kevers in het plangebied is uit te sluiten.

4.2.4 *Vissen*

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Hierdoor kan worden uitgesloten dat er beschermde vissen voorkomen in het plangebied. De greppel ten westen van het plangebied is niet permanent watervoerend. Hierdoor is deze greppel niet geschikt als leefgebied voor (beschermde) vissen. De sloot langs de weg Olen is geschikt als leefgebied voor de beschermde vissoort kleine modderkruiper (FFtabel 2).

Effectbeoordeling

De sloot langs de weg Olen is geschikt als leefgebied voor de beschermde vissoort kleine modderkruiper. Aangezien de voorgenomen plannen geen betrekking hebben op deze sloot zijn negatieve effecten op de mogelijk voorkomende kleine modderkruiper uit te sluiten.

Conclusie

Door het ontbreken van permanent oppervlaktewater is het uit te sluiten dat (beschermde) vissen voorkomen in het plangebied. Mogelijk komt de kleine modderkruiper (FFtabel 2) voor in de sloot langs Olen. Aangezien de voorgenomen plannen geen betrekking hebben op deze sloot zijn negatieve effecten uit te sluiten.

4.2.5 Reptielen en amfibieën

Amfibieën

Uit gegevens van RAVON, de NDFF en waarneming.nl blijkt dat in de omgeving van het plangebied (tot vijf kilometer) de volgende beschermde amfibieënsoorten voorkomen: kleine watersalamander (FFtabel 1), gewone pad (FFtabel 1), bruine kikker (FFtabel 1), bastaardkikker (FFtabel 1), Alpenwatersalamander (FFtabel 2), poelkikker (FFtabel 3), kamsalamander (FFtabel 3) en heikikker (FFtabel 3).

Op vijf tot tien kilometer van het plangebied is rugstreepad (FFtabel 3) waargenomen.

De houtsingel ten zuiden van het plangebied is geschikt als winterhabitat voor amfibieën. Amfibieën vinden mogelijk voortplantingshabitat in de sloot en greppel langs de westgrens en ten zuiden van het plangebied. Het grasland binnen het plangebied is marginaal geschikt als landhabitat voor algemene soorten amfibieën uit FFtabel 1. Voor zwaardere beschermde, meer kritische soorten is het zeer onwaarschijnlijk dat deze het plangebied gebruiken als landhabitat.

De heikikker is een soort die met name voorkomt in vochtige heidegebieden en gebieden met veenvorming. De heikikker prefereert voedselarme, schrale milieus. De greppel en sloot ten westen en ten zuiden van het plangebied vormen geen geschikt voortplantingswater voor de heikikker.

Kamsalamander zoekt vooral stilstaande poelen met veel onderwatervegetatie als voortplantingsbiotoop. De greppel en sloot grenzend aan het plangebied voldoen hier niet aan.

De poelkikker (FFtabel 3) komt vooral voor in wat voedselarmere wateren op de zandgronden, met een voorkeur voor vennen en hoogveen. De poelkikker bevindt zich buiten de paartijd veel op het land. Ze kunnen dan enkele kilometers afleggen.

De poelkikker is in de omgeving van het plangebied waargenomen in de plassen en vennen in het natuurgebied de Mosbulten, ongeveer 450 meter ten oosten van het plangebied. Ondanks deze voor poelkikker beperkte afstand tot het plangebied is vanwege de inrichting van grasland omringd door coniferen uit te sluiten dat het plangebied belangrijk landhabitat vormt voor de poelkikker. Het is echter mogelijk dat incidenteel een individuele poelkikker door het plangebied migreert.

De pioniersoort rugstreepad (FFtabel 3) heeft een voorkeur voor vergraafbare zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek en kan snel gebieden koloniseren.

De soort is op vijf tot tien kilometer afstand van het plangebied waargenomen. Uit de soortenstandaard rugstreepad (2014) blijkt dat rugstreepadden, en dan vooral de juvenielen, afstanden tot wel circa 5 kilometer kunnen afleggen op zoek naar geschikt leefgebied. Het plangebied vormt door het ontbreken van geschikt habitat geen leefgebied voor de rugstreepad.

Reptielen

Uit het bronnenonderzoek blijkt dat in de omgeving (nul tot één kilometer) van het plangebied de beschermde reptielsoorten levendbarende hagedis (FFtabel 2) en de ringslang (FFtabel 3) voorkomen.

De ringslang (FFtabel 3) is een watergebonden soort. Naast water heeft de soort echter ook veel ruimtelijke variatie nodig, zoals struweel en bladhopen. De levendbarende hagedis (FFtabel 2) heeft een voorkeur voor heide en hoogveen, maar komt ook voor in half-natuurlijke graslanden. Het plangebied bestaat uit kort gras en is derhalve ongeschikt als leefgebied voor deze reptielen. Het voorkomen van reptielen binnen het plangebied is derhalve uitgesloten.

Effectbeoordeling

De houtsingel ten zuiden van het plangebied is geschikt als winterhabitat voor amfibieën. Er zijn echter geen werkzaamheden aan deze houtsingel voorzien, dus de voorgenomen plannen zullen geen effect hebben op mogelijk winterhabitat van amfibieën.

De voorgenomen plannen hebben mogelijk een negatief effect op het landhabitat van amfibieën van FFtabel 1. Aangezien het plangebied na herontwikkeling gedeeltelijk groen wordt ingericht en de greppel en sloot ten westen en ten zuiden van het plangebied behouden blijven, zullen negatieve effecten echter van tijdelijke aard zijn.

Mogelijk migreert incidenteel een individuele poelkikker door het plangebied. Vanwege de inrichting vormt het plangebied geen essentieel landhabitat voor deze soort. Het is derhalve redelijkerwijs uit te sluiten dat de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten tot gevolg heeft ten aanzien van de lokale populatie poelkikker.

Reptielen en andere zwaarder beschermde amfibieënsoorten vinden geen leefgebied binnen het plangebied. Effecten op deze soort(groep)en zijn derhalve uitgesloten.

Mitigerende maatregelen

Voor de soorten uit FFtabel 1 geldt een algehele vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Het is niet noodzakelijk mitigerende maatregelen te nemen voor deze soorten.

Wanneer voorafgaand aan werkzaamheden in het plangebied eventueel in het gras aanwezige amfibieën worden verjaagd, wordt voorkomen dat individuen worden gedood.

Conclusie

De voorgenomen plannen hebben mogelijk een negatief effect op het landhabitat van amfibieën van FFtabel 1. Voor de soorten uit FFtabel 1 geldt een algehele vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Het is niet noodzakelijk mitigerende maatregelen te nemen voor deze soorten.

Mogelijk migreert incidenteel een individuele poelkikker door het plangebied. Vanwege de inrichting vormt het plangebied geen essentieel landhabitat voor deze soort. Het is derhalve redelijkerwijs uit te sluiten dat de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten tot gevolg heeft ten aanzien van de lokale

populatie poelkikker. Reptielen en andere zwaarder beschermde amfibieënsoorten vinden geen leefgebied binnen het plangebied.

4.2.6 Vogels

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor algemene vogelsoorten. Deze soorten kunnen broedgebied vinden in de coniferen in het plangebied en de houtsingel ten zuiden van het plangebied.

Uit gegevens van NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied (nul tot één kilometer) de volgende vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest voorkomen: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespendif en zwarte wouw (alle FFtabel vogels).

Het plangebied is niet geschikt als broedgebied voor deze soorten. Mogelijk behoort het plangebied tot het grotere leef- en foerageergebied van (enkele van) de genoemde vogelsoorten. Gezien de geringe afmeting van het plangebied ten opzichte van het grotere leef- en foerageergebied van deze vogelsoorten vormt het plangebied geen essentieel onderdeel van het leef- en foerageergebied.

Effectbeoordeling

De voorgenomen ontwikkeling heeft geen negatief effect op het foerageer- en broedgebied van algemene vogelsoorten. In de omgeving van het plangebied zijn voldoende geschikte alternatieven aanwezig.

Mogelijk behoort het plangebied tot het grotere leef- en foerageergebied van (enkele) vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest. Het plangebied vormt geen essentieel onderdeel van het grotere leef- en foerageergebied en in de omgeving blijft voldoende gelijksoortig gebied behouden. Het is zodoende redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan ten aanzien van het leef- en foerageergebied van vogels met een jaarrond beschermd nest.

Mitigerende maatregelen

Voor de algemeen voorkomende vogelsoorten geldt dat, indien exemplaren aan het broeden zijn, deze niet verstoord mogen worden. Door struiken, bomen buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen/snoeien, wordt voorkomen dat er negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli.

Conclusie

Het plangebied is geschikt als foerageer- en broedgebied voor algemene vogelsoorten (FFtabel vogels). Als het eventueel verwijderen van bomen en struiken buiten het broedseizoen plaatsvindt, wordt voorkomen dat er negatieve effecten optreden ten aanzien van algemeen voorkomende

vogelsoorten. De voorgenomen ontwikkelingen hebben geen negatief effect op algemene vogelsoorten.

Mogelijk behoort het plangebied tot het grotere leef- en foerageergebied van (enkele) vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest. Het is redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan ten aanzien van het leef- en foerageergebied van deze vogelsoorten.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (1997), Korsten en Regelink (2010) en gegevens van de NDFF blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, grijze grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, meervleermuis, franjestaart, baardvleermuis, Brandts vleermuis en watervleermuis (alle FFtabel 3) voorkomen in de omgeving van het plangebied.

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. In het plangebied zijn geen bomen met een holte aanwezig die kunnen dienen als verblijfplaats voor vleermuizen. De houtsingel ten zuiden van het plangebied kan mogelijk functioneren als vliegroute voor vleermuizen.

Overige zoogdieren

Het plangebied kan verder (onderdeel van) het leefgebied vormen van soorten als egel, diverse algemene muizensoorten (alle FFtabel 1).

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende beschermde zoogdiersoorten voorkomen: eekhoorn (FFtabel 2), damhert (FFtabel 2), steenmarter (FFtabel 2) en das (FFtabel 3).

Voor de eekhoorn ontbreekt geschikt leefgebied in het plangebied. Het voorkomen van damhert en das in het plangebied, is vanwege de aanwezige omheining uit te sluiten.

Mogelijk vormt het plangebied een onderdeel van het grotere leefgebied van de steenmarter. Verblijfplaatsen van steenmarter zijn in het plangebied uit te sluiten vanwege het ontbreken van geschikte locaties, zoals boomholtes, takkenhopen, dichte struwelen of gebouwen.

Effectbeoordeling

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De voorgenomen ontwikkeling zal geen negatief effect hebben op de functie van het plangebied als foerageergebied. Met de voorgenomen ontwikkelingen verdwijnen geen mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen. Er worden geen werkzaamheden uitgevoerd aan de houtsingel ten zuiden van het plangebied. Er zal daarom geen negatief effect zijn op mogelijk aanwezige vliegroutes.

Mogelijk benut een aantal grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1 het plangebied als (onderdeel van hun) leefgebied. De voorgenomen ontwikkeling heeft mogelijk een negatief effect op deze soorten.

Voorgenomen plannen hebben mogelijk een kleine afname van het totale gebied dat wordt gebruikt als leefgebied door steenmarter tot gevolg. Het betreft echter een klein deel van het grote territorium van een steenmarter (80-700 hectare) en geen essentieel foerageergebied voor deze soort, dus de voorgenomen plannen zullen geen negatief effect hebben op steenmarter.

Mitigerende maatregelen

Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen voor de zoogdiersoorten van FFtabel 1.

Conclusie

De voorgenomen ontwikkelingen hebben geen negatieve effecten op mogelijk voorkomende vleermuizen.

Het plangebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1 geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFtabel 1.

De voorgenomen ontwikkelingen hebben geen negatief effect op damhert, steenmarter (beide FFtabel 2) en das (FFtabel 3).

5 Conclusies

Beschermde gebieden

Het plangebied ligt op meer dan 13 kilometer van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied. Het terrein behoort niet tot het NNN, maar ligt op ongeveer 120 meter afstand hiervan.

De voorgenomen ontwikkeling zal geen negatief effect hebben op de Natura 2000-gebieden, gezien de kleinschaligheid van het project en de grote afstand tot de beschermde gebieden. De voorgenomen plannen zullen geen effect hebben op het NNN gezien de aard en de kleinschaligheid van de plannen.

Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende beschermde soorten voor die vermeld staan in de tabellen van de Flora- en faunawet, zie tabel 1 op de volgende pagina.

Soorten van FFtabel 1

Mogelijk wordt het plangebied gebruikt door enkele grondgebonden zoogdieren en amfibieën die zijn opgenomen in FFtabel 1. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt een vrijstelling: bij het uitvoeren van ruimtelijk ingrepen is het voor deze soorten niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen of te werken volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode.

Soorten van FFtabel 2

Het plangebied kan onderdeel vormen van het grotere leefgebied van steenmarter. De voorgenomen ontwikkelingen hebben echter geen negatief effect op deze zoogdiersoort.

Soorten van FFtabel 3

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De voorgenomen ontwikkeling zal geen negatief effect hebben op de functie van het plangebied als foerageergebied. Met de voorgenomen ontwikkelingen verdwijnen geen mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen. De houtsingel ten zuiden van het plangebied functioneert mogelijk als vliegroute voor vleermuizen. Aangezien aan deze houtsingel geen werkzaamheden zijn voorzien, is het uit te sluiten dat negatieve effecten optreden op een mogelijk vliegroute van vleermuizen.

Mogelijk migreert incidenteel een individuele poelkikker door het plangebied. Vanwege de inrichting vormt het plangebied geen essentieel landhabitat voor deze soort. Het is derhalve redelijkerwijs uit te sluiten dat de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten tot gevolg heeft ten aanzien van de lokale populatie poelkikker.

Soorten van FFtabel vogels

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor algemene vogelsoorten (FFtabel vogels). Als het eventueel verwijderen van bomen en struiken buiten het broedseizoen plaatsvindt, wordt voorkomen dat er negatieve effecten optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. De voorgenomen ontwikkelingen hebben dan geen negatief effect op algemene vogelsoorten.

Mogelijk behoort het plangebied tot het grotere leef- en foerageergebied van (enkele) vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest. Het plangebied vormt geen essentieel onderdeel van het grotere leef- en foerageergebied en in de omgeving blijft voldoende gelijksoortig gebied behouden. Het is zodoende redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve

effecten ontstaan ten aanzien van het leef- en foerageergebied van vogels met een jaarrond beschermd nest.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Amfibieën	FFtabel 1	Landhabitat	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Grondgebonden zoogdieren	FFtabel 1	Leef- en foerageergebied	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Vogels (nest niet jaarrond beschermd)	Vogels	Foerageergebied	Nee	Nee	Verwijderen van begroeiing buiten het broedseizoen
Vogels (nest jaarrond beschermd)	Vogels	Onderdeel grotere leef- en foerageergebied	Nee	Nee	-
Steenmarter	FFtabel 2	Leefgebied	Nee	Nee	-
Poelkikker	FFtabel 3	Landhabitat (niet essentieel)	Nee	Nee	-
Vleermuizen	FFtabel 3	Foerageergebied	Nee	Nee	-

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Rijksdienst voor ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Rugstreeppad.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging- rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten, 22 februari 2005.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Internet

- + EHS, <http://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan/>, 1 september 2016
- + Natura 2000-gebieden, <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>, 1 september 2016
- + www.eis-nederland.nl
- + www.libellennet.nl
- + www.ravon.nl
- + www.soortenbank.nl
- + www.telmee.nl
- + www.vlindernet.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl
- + Nationale Database Flora en fauna

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet beschermt soorten, niet individuele planten of dieren, om te voorkomen dat het voortbestaan van de soort in gevaar komt. Alle soorten hebben een eigen rol in het ecosysteem en dragen bij aan de biodiversiteit.

Doelstelling van de Flora- en faunawet is de bescherming en het behoud van in het wild levende planten- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is het 'Nee, tenzij' principe. Dit betekent dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan. Heel vaak gaan activiteiten en de bescherming van soorten prima samen. Soms is het optreden van schade aan beschermde dieren en planten echter onvermijdelijk. In die situaties is het nodig om vooraf te bekijken of hiervoor een vrijstelling geldt, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

In de Flora- en faunawet geldt een verbod op activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten. De wet spreekt niet van (ruimtelijke) plannen. Op basis van de onderzoeksplicht (Wro) en de plicht tot het vaststellen van een uitvoerbaar plan dient bij het maken van bestemmingsplannen beoordeeld te worden of er belemmeringen aanwezig zijn voor verlening van een eventuele ontheffing voor de activiteiten in het plan.

Voor ruimtelijke ontwikkelingen is in sommige gevallen een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet van toepassing. Bij de vrijstellingsregeling zijn twee criteria belangrijk: de zeldzaamheid van de aangetroffen soort en de ingrijpendheid van de werkzaamheden. Hoe zeldzamer de soort en hoe ingrijpender de activiteit, hoe strikter de regeling:

- + voor de soorten van FFtabel 1 is geen ontheffing nodig;
- + voor de soorten van FFtabel 2 geldt dat moet worden gewerkt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien er geen goedgekeurde gedragscode voorhanden is, zijn ook de soorten uit FFtabel 2 ontheffingsplichtig;
- + voor soorten van FFtabel 3 moet altijd ontheffing worden aangevraagd. Deze bescherming geldt ook voor hun vaste rust- en verblijfplaatsen.

De zorgplicht uit artikel 2 blijft echter altijd van toepassing op alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving.

Natuurbeschermingswet 1998 (bron: Rijksoverheid)

De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van gebieden die als staats- of beschermd natuurmonument zijn aangewezen. Deze juridische status geeft extra bescherming aan bijzonder waardevolle en kwetsbare natuurgebieden. Het belangrijkste onderdeel van de wet is dat er een aparte vergunning nodig is voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor het natuurmonument. Het maakt daarbij niet uit waar die activiteiten plaatsvinden, dat kan zowel binnen als buiten het natuurgebied zijn (de zogenaamde 'externe werking'). Op dit moment is ongeveer 300.000 ha natuurgebied aangewezen als staats- of beschermd natuurmonument.

In 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet (Nb) 1998 in werking getreden. Daarmee voldoet Nederland aan de eisen van de Europese natuurwetgeving. De wet biedt een beschermingskader voor

de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden. Hieronder vallen de speciale beschermingszones volgens de Vogel- en Habitatrichtlijn, gebieden die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), beschermde natuurmonumenten en staatsnatuurmonumenten.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstoringseffect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets. De habitattoets is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechterings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolgpprocedure uit het uitvoeren van een verslechterings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring vanwege de Natuurbeschermingswet nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechterings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechtering of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland / Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.

De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.

De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen door in gemeentelijke bestemmingsplannen.